

Vasa Pavković

ZAPIS O KUBURIĆU

1.

Čitajući novu pesničku knjigu Đorđa Kuburića, *Razglednice noćne ptice*, opet sam osluškivao lirski glas ovog neobičnog i za savremenu srpsku poeziju, dugo u to verujem, vrlo dragocenog glasa.

Beležio sam neke od karakteristika Kuburićeve poetike, poznate bar od *Prljavih koštica* i *Gradovnika*: snažno pop-kulturno, rokersko iskustvo; urbanost kao iskustveno tematsku dominantu; podjednaku važnost ličnog, primarnog doživljaja života i čitanja drugih pesnika (Brodski, Trakl, Miloš, Malarme, Pessoa, Eliot, Dilan, Vukajlović, Danilov...), ali i čitanja aktuelnih filozofskih šamana (Sloterdijk, Iglton...); sklonost prema tamnom, tragičkom viđenju naše ništavnosti pod zvezdama i diskutabilnosti svake naše namere... sem čekanja i iščekivanja.

2.

Zatim sam pročitao vlastiti prikaz *Gradovnika*, objavljen u sada nepostojećem dnevnom listu *Demokratija*, 13. juna 1998. godine. S radošću sam, čitajući tekst, opazio kako nisam pogrešno mislio pre pet godina. Navodim neke osobine Kuburićevih prošlih radova, konstatovanih u tom tekstu:

– *Ludilo, usamljenost, smrt, orgazam, možda su centralne šifre, koje se javljaju u izrazito urbanom, postmodernističkom poetizmu Đorđa Kuburića;*

– *Kuburić nije pesnik refleksije, ali je pesnik jarkih slika;*

– *Kuburić zna da bude jednolik i vulgaran, zna da se okrene oko centra u kojem se već vrteo uprazno ali njegova inventivna drskost i pikturalna moć spadaju u zanimljivije i neobičnije pojave među savremenim srpskim pesnicima...*

3.

Iz pozicije sada pročitane knjige *Razglednice noćne ptice*, čini mi se da se *promena* koju donosi ova knjiga očituje u većoj (de)koncentrisanosti slika i većem lomu jezika (na planu sintakse), posebno u tekstovima prozne fature.

Što se sazrevanja tiče, ono je prožeto i izrazito intimističkom aurom druženja i odrastanja sa vlastitom decom, ali i pesnikovom potrebom da iskustvo pojedinačne pesme poentira opštom relativizacijom odnosa između jezika (poezije) i stvarnosti (van nje); te same stvarnosti kao haotičnog, besporedačnog "sistema".

Kuburićevo pesničko sazrevanje vidljivo je i u odsustvu onoga što sam nazvao vulgarnošću i sve ređem obrtanju oko samog sebe, u ispražnjenom prostoru...

Kuburić je, čini mi se, najbolji nastavljivač onoga što je u srpskoj poeziji, s puno uspeha, i dugo, nažalost nedovoljno dugo, radio Voja Despotov.

4.

Trociklusna organizacija pesničkog tkiva odlično korespondira sa samim sadržinama knjige *Razglednice noćne ptice*, te "Koprcajući hologram" tematizuje postmoderni doživljaj kraja veka; "Film Noir", sjajno odslikava tragično osećanje života; a ciklus "Posmatram svet", angažovano istražuje oblića prolaznosti i "trajnosti". Knjiga je tako, na jasan način, i otvorena (prema čitaocima) i zatvorena (u svojoj opservativnoj i meditativnoj zakruženosti).

Bilo da se služi gustom, skoro proznom fakturom, ili piše tzv. kratku lirsku pesmu kao fragment određenog iskustva, Kuburić ispisuje stihove prepoznatljivo, iz alkoholnog splina, samoće, iz odabrane postraničnosti, iz čitanja drugih pesnika, sa ironijom koja je nena-metljiva ali oštra, sa sklonošću da se obesmišljeno osmisli uvidom u kakav-takav poredak.

5.

Tako dolazimo do pesama. Izdvojiću neke koje su mi zapale za oko u prvim čitanjima.

"Žiču", sa odlično pretočenom neizvesnošću o relaciji jave i sna; "S onu stranu pejzaža", sa tipično kuburićevskim motivom pesničke ukletosti; "Ima dosta metafizike kad se ne misli ni na šta", sa zgodnim podsećanjem na narcisoidnost poput one kod Nebojše Vasovića; "Krajputaš" sa tipičnom slikom usamljenika u ravničarskom, skoro apstraktnom pejzažu; "Zvezdu padalicu", sa uspelim spajanjem trivijalne i vaseljenske slike; "Film Noir", najbolju pesmu u knjizi, koju obavezno treba čitati, a nikako ne komentarisati, bar ne sada; "Tattoo", sa pesnikovim dokazom da je i Sloterdijk nekome pomogao; "Kad bi telo znalo da govori", sa lirskim dokazom da je i Iglton nekome pomogao; i "Anđele", sumu celog projekta pete Kuburićeve pesničke zbirke...

6.

Dosta sam toga rekao, no malo je tog rečeno, jer je i ova vrlo uspešna pesnikova knjiga mnogo složenije ostvarenje od bilo kojeg kritičarskog osvrtanja.

7.

Blaškoviću, hvala što si naručio ovaj tekst. Revitalizovao je moju, malo zakorovljenu, pasiju prema čitanju poezije.

8.

Kuburiću, kao što sebe vidim na samom dnu Banata, kraj nekog dunavskog nasipa, dok posmatram korov, po zelenim stavama i slušam češljugara, tako i tebe vidim na samom vrhu Bačke, gore, u ovoj istoj lepoj ravnici, recimo kraj Ludoškog jezera, s cigaretom među prstima. Nastavi, ako treba to da Ti kažem, da pišeš poeziju, samo ti to *tako* možeš.

